

وفاقی حکومت
وانگ و وزارت
نصابی بہر و نمک
گول

لکوک، جے۔ بی۔ صابو

بلوچہ اکیڈمی کوئٹہ

لیپ

غوث بخش صابر

مکتبہ چارکنوٹ

آغا میر نصیر خان : عزیز محمد بک
صابی عبد القیوم بلوچ : انور ساجدی

بلوچ اکیڈمی کوئٹہ

کلیں حق پہ بلوچی اکیڈمی کوٹہ

بلوچی اکیڈمی کوٹہ	پھاپ کنوچ
قلات پرنٹنگ پریس کوٹہ	چھاپ جاہ
۱۹۸۲ء	سری وار
یک ہزار	سیکو
۴ روپے	ہا
محمد عارف	کتابت

ہندوستان کی تاریخ اور ثقافت

لیب

لیب و گوازی بنی آدمی دور ربیدگ و یک بہرے،
 پنج قوے پانک، راج و بوکے چوشیں نیست کم آن وقی
 واندائی و دہد پاس و سہڑینگ اودترا مشکول کنگ و
 ناطر و ساعت و کترہے و لیب و گون مگوازمینیت زانوگر
 گشت بنی آدمی پیدائشت و یاتنگ کردران سالانی تہاتچک
 ات اویبان تاریخ ہم گون مردم و زند بیگی و بنا
 بیتگ۔ کس اے بہر و تہ پہ جرم گوشت ز کنت کر
 بنی آدمی زند بیگج یا قدیم و کہنیں دور بارینگ و گوازی
 رنگ درونم چے بوگج بلے اے بہر و عمرانیات و کواس
 تپاک کنت کہ ہر راج ہر قوم و ملک و لیب و گوازی
 آہنی راجی ربیدگ و تب و ہمراہ و ہم ساچ انت۔ اے
 ہم یک منٹگیں بہرے کہ ما راج کہ آن چہ شہراں دیر

گوڑماں کلگ و میتگاں جالنت و جاہ منہ انت۔ چہ شہری
 اس ء یب و گوازی ء چہ اشمارگیش انت اہج ہے سبب
 ہم ڈیہہ و کلگ ء مردمان جان دواہی و سلامتی چہ شہر ء مردمان
 شرتر انت۔ گوازی و سگ تپاچ ء آمانی ڈورگیش تازگیش گوت
 ایر بارت۔ سگ و تپاچ ء آمانی رگ و بند پچ بنت او
 نادواہی ء اروش چوشین مردمانی سرا چہ شہری مردمان کتر
 بیت۔

ماں اے کتاب ء ماہم ہے جہد کرتگ کہ بلوچ راج
 ء یب و گوازیان تر بیاراں چیا کہ شہر آنی گوڑ پناہ
 تپک پوان ء کلگی ربیدگ ء مٹ کنان انت او ہزین رلبانی
 مشینی دور زمانگ ء یک منہ برویگ ء سبب ء راج
 یب و گوازیانی دروشم دور و ربیدگ ء ڈول ء چہ اندگہ عالم
 ربیدگ ء رنگ نیراں انت، بوت کنت کہ یک دہے چوشین
 بہ ایت کہ بلوچی زند ء ہے اصلین یب و تی اصلین جناردرنگ
 پشت پکنت چوش راج ۱۰ اے کشکان مک ء و تی یبی دیدگ

وہدے پیہ آورت کنت۔

بلوچی یبانی باروا چیزے گوٹگ ء پیرا تم رانت کہ بلوچ
 راج ء توئی راج ء توئی تب ء یک برے جہشاک دیگ
 بہ بیت رندا اتے ناگ کیس ارزانتر بیت کہ بلوچی یب
 کجام رانت کہ گوں راج ء تب ء ہتگ رانت اکجام چہ راج ء
 تب ء ٹون انت۔

بلوچ یک منز مریں، پرغیرت و مڑا ہاریں راجے، آن تن
 و بولک ء کیلو ء جالیت، ہے مک و بولک ء راہ بند
 انہی راج ء سرجیں ربیگ ء ماں پتائیت آن زحم جن انت
 سپاہی تب انت۔ نترس انت، مٹ ء دیا درکپو کیس ہہوک
 دل زندگ و شاہی تب انت، ہے کلیں تب و عادت یک
 دیے ء آگہ انہی ہمدوچی زند ء تہا پیدا ورت، تہ دگہ پھنا
 انہی لیب و گوازی ہم ہے سند ء پیش دارنت "جی" لاٹوری
 "درندوی" چلتے یا ہڈاں ہڈوک" ء وڑو پیم خالس بلوچ ء سپاہ
 گیری تب ء آدینک انت، مٹ گوں مٹ دپ پکیت

په زور، په رپک، په پاتړپ یک نه یک ژورے او وزا
 چه میس سیال و دیم او په سوب برگ و جبد و
 کنت - مجولی، آهني نشان بازی و کمال و نیمگ و اشارت
 کنت - "تدکال گوری، گرکال پسی او" بجن در زو" آهني
 شکاری بویگ و شاهي و دنت ابید چریشیاں دگر نیم بزی
 یب پنچیں انت که چه آیای بلوچ راج و قومی تب در بیدگ
 گون وتی اصلیں دروشم و چم دیم و کائینت
 بلوچانی یب دو ڈولین انت - گس تھی او چه کس و
 ون و - او هر دویش یب و وژ ملک و تها گون موسم و
 گوئیں و تندی و شیریدار انت رزمستان و بلوچستان و
 سکین گهر، برف درو هو مان شانیت - چک و بنت یا
 بالگیں په یب و در و در کپت نکنت پدازمستان و
 رپچ کسان انت هر کس وتی کار و پوریات و رند بیگاه و
 که لوگ و داتر کنت آن ژذانت په یب و در کپت
 نکنت گرماگ و وپچ و ساعتی آسرات و آسودگ بویگ

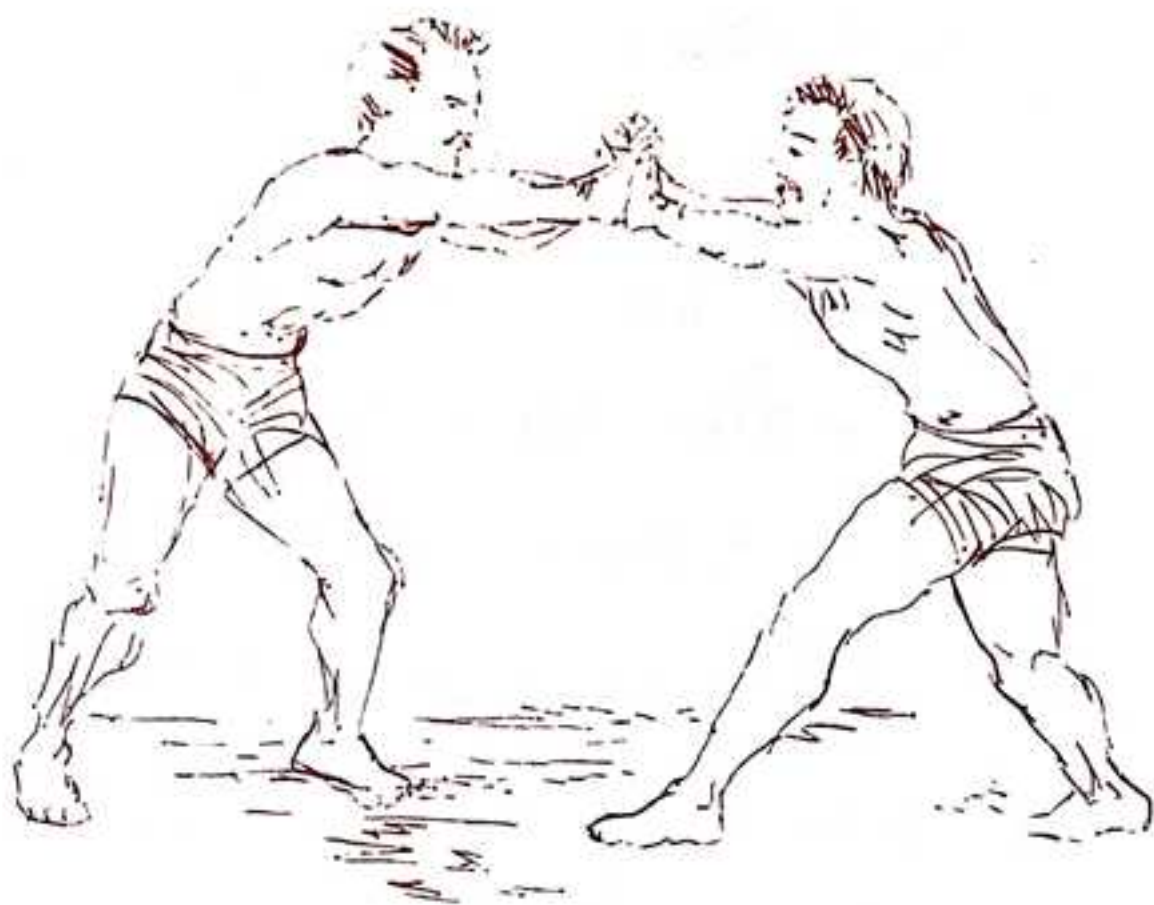
دم راست بیت اور بیگاہ دیم عر یا ماہکانین شپ عر دل
ہرت ہرتو پے یب عر ہٹی کنتر گرماگی یب امرہ باز مردی
اور گس عر ڈن (۱۵۵/۱۵۵) بنت اور زمستان عر یب عر جنگبہا

چلتی عر کش انت - بے کڑوے یب انت کہ آل ڈن عر
سرا ہم بنت اور رگ عر تہا گوازی کنگ بنت چو کہ مجول عر
باردا مارتی دانوکان ڈساں کہ ایشی بازیں راہ بند انت - لے
یبانی رد بند عر من چہ باز واجہاں چو کہ برات نسیر شاہین انت
واجہ محمد عالم انت ، ملک محمد رمضان انت سردسوج کرتگ
اور چہ واجہ محمود خان مری واجہ جان محمد دشتی اور عبدالرحمن غور
زشتانکاں مک زرتگ پریشی من اے واجہانی پے دل
پہی عر منت داروں - ہے پیم عر میر محمد خان مرزا اور
واجہ خدا میداد بلوچ عر ہم شکر د منت حق انت کہ اے
برائاں راہربری کرتگ - چوش ہرتے ہرتے اے کتاب عر
کاسگ اور ہرتگ -

عزت بخش صابر - کوٹہ

نلمھ یا بند مرگ

روکی بلوچستان ۽ نلمھ او روکیتی بلوچستان ۽ بند مرگ گون
 کیں راہ بند بدل ۽ کہ جاگہ جالبے جتا رنگ انت یک
 یلبے، اب بلوچانی کہیں تریں یلب انت کہ آمان دور بیگ
 شوندار انت - بلوچستان ۽ ہر گڑے ۽ چھی و مراگاہ یا اسی
 میڑے بہ بیت - چچک ورنہ اے یلب ۽ سرین و بندت
 و پڑ ۽ درپکنت نلمھ یا بند مرگ ۽ یلب گیشتر ۽ گون
 وئی جوڑا یا مٹ ۽ بیت - اے یلب ۽ زور ۽ گذر کتر
 اورپک زیاست پکار بیت برے برے کسائیں چچک چہ
 دتی وہی ۽ متری ورنہاں دھنت - روکی بلوچستان ۽ نلمھ
 ۽ شوق و حُب باز انت او اے بہر ۽ ایشی خاطر ۽ عالم
 رپک و ریت ۽ ہم چہ بند مرگواں گیش بلد انت - نلمھ
 باز رنگ انت بے بنیادی پیم ۽ اے یک یلبے - نلمھ یا

بند مرگ ۽ دوزخیں دگیشگیں قسم انت کہ کم و زیاست
تیوگیں بوچستان ۽ گزگا کائیت۔ آ ایش انت۔

۱۔ ایسی رکر روکی بوچستان ۽ آہنی ۽ " مالمو " گشتت ۽ یم
پدیم ارشتنت ادیک رتتے وقی مٹ ۽ باسک ۽ چیرا
دومی دست ۽ باسک ، سر پر درکاناں اد یک دگرے ۽
۽ لانک ۽ دست ۽ سکت اٹینت نون ہر یکے ہے
جُہد ۽ کنت کہ دومی ۽ مار ۽ پیش آں گول رپک ۽
وقی مٹ ۽ نادلگوش بکنت اد بچکرینت ڈکار ۽ پنچو
دور بدت کہ آہنی پشت و سک ڈکار ۽ بہ لگیت
۲۔ ملھ یا بند مرگ ۽ دومی قسم پہک ۽ ہے ڈول انت
بے ایڈاں ایسی لانک ۽ بدل ۽ دستاں یک دگرے
سرن ۽ سکت کناں ایسی تھا ہم رپک پادانی مکک ۽
بیت ہر ایسی اے خیال ۽ داریت کہ پہ نادلگوشی آں
وقی مٹ ۽ پنچوشیں پیش پادے . بخت کہ آں و ترا ڈکار ۽
دیبا داشت کنت اد گول پیش پاد ۽ آہنی پاد چہ ڈکار ۽

پرست بہ بنت رپک ء ہر یبی ہر چنکہ دربارت آن ہنچیں
مزین مالمویا بند مڑوکے "نانگ بیت۔

کلمہ یا بند مڑگ ء اُمرہ سے داری بتت اگہ یک یبی۔
سے داری ء دوگشتاں دتی مٹ ء جوانیں پیچے ء دصت
وجت آہنی یب بُرتگ۔ کلمہ یا بند مڑگ ء دود ء یکے
بدل، گشت۔ آپوش بیت کہ اگہ یک یبی سے ء دتی مٹ
را دویا سے داری ء جتگ گڈاں بادلوکیں یبی ء بدل ء
دچار بکیت۔ اگہ درند ء کوٹکیں یبی ء بادات تہ یب سر
سرزانگ بیت او اگہ آہنی بدل ء راہم جت گڈاں آہلال
بزاں (CHAMPION) انت۔ روکی بلوچستان ء کلمہ ء پڑ یا گوانیلی
ہند ء "پڑ" گشت او یب CHALLENGE ء "ملاکوٹو" کوٹگ
بیت۔ کلمہ ء پاس ء ہک ء روٹی گوں ڈھل ء کیت۔ او
ڈھل جت، مہلوک نزکائینت دو کماشیں مردم منصف بنت او
چاپ ء دریں ء رند مالمو پڑ ء درکینت۔ منصف یب کنواں
پنت و کیس کنت۔ کہ آل یب ء پاس ء گوں یکدگر ء

اڑی، دشمنی یا پرح وڑیں کیوں کمن انت۔

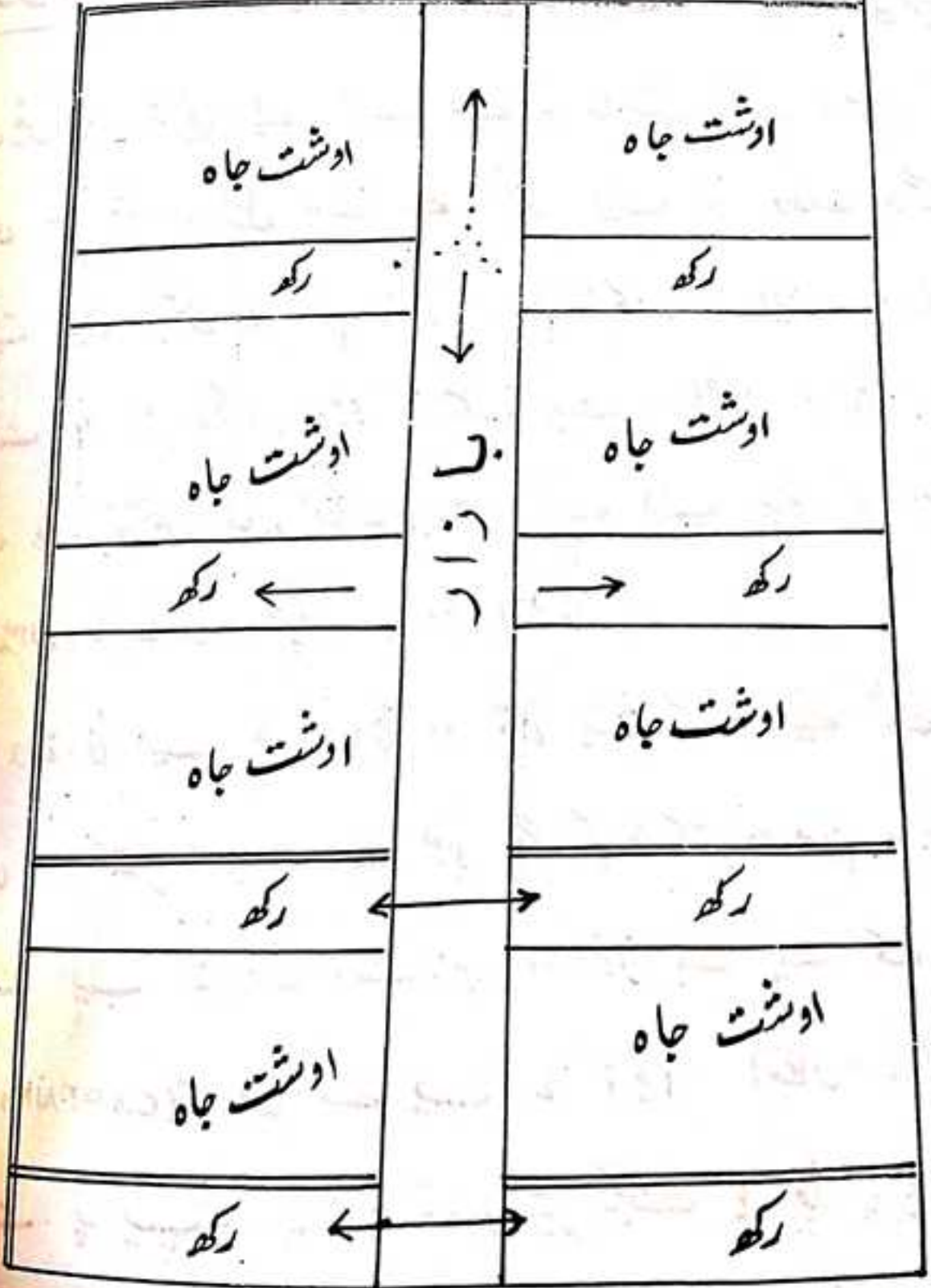
وَرندوئی (باڑی) ورنندوئی ۽ ییب قلمی و رڈکی بھونچان

نامی یں او شرتی لیے۔ اے ییب ۽ خاصیت یگ و سماج او بازی ۽ شکاری ریل دنت بے ایٹی ییب ۽ دھک و رگ و پت مان آتکن ۽ ہم ترس است۔ کمان ۽ ایشر ورنندوئی گشت او باز جاگہاں باڑی گوٹگ بیت۔ باڑی ۽ نام بدری زبان ۽ آوریگیں خیال کنگ بیت۔ اے ییب بیگاہ ۽ ریم ۽ یا گڈاں ماہکائیں شپاں بازوش انت۔

ورندوئی ییب ۽ ییبانی دو ڈال بنت کم ہر یکے ڈتے چہ دو لیپی ۽ کمتر نہ بیت بے لیپی اگہ کم ۽ کتر وہ مردم بہ بنت تہ اے ییب شرتوش دنت۔ ہر دو ڈالانی یک یک کاشے بیت (CAPTAIN) کہ ماں اے ییب ۽ آڑا "ماتیگاں" یا کماش گوشت۔ چہ ییب ۽ بنا کنگا ساری تیر گیجنت یا چڈ پورنج (TOSS) برکس کہ تیر ۽ بہ کیت آئی مٹیں ڈل کشکانی تھا اوشتیت اے

ییب ء نانگ ء ما ایدیاں ہے وڑی کشک زندان و پیشی داراں

نامیگان

یب ۽ بنا کنگا ساری چوشین کَل گون چُون یا آپ ۽
زندگ بیت پرچہ کہ ترندیں ہنگ و تاج ۽ ہنچائیں کشک زدت
پادمال بنت وکار بنت - ماتیکاں یا کماش وتی ہند ۽ ادشیتیت
او وتی ہر یک سنگتے ۽ شود جلی ریکانی خانہا ادشتارینیت
دومی ڈل کہ آچہ کمال در ۽ انت آئی ماتیکاں بازار ۽ دیم
پریم ۽ گون وتی مٹ ۽ ادشیتیت او آہی بہراہ دوئیں کشاں
تار و شیوار ادشتوک بنت - دوئیں ماتیکاں وتی وتی راستین
دستاں دنیا کارنت ادیب ۽ بگیچی چھاپ ۽ جاناں بس چریم
رند دری ڈل و ترا تاں آخر ۽ بہریت کہ دیپانی کنوکیں ڈل
یا کہ آہی کماش ۽ دست پنج رنگ ۽ آرا مان مر ایت -

دیپانی کنوکیں ڈل ۽ کماش ہے ساری ۽ رند پہ چپانی
پہ کنزیت او ادلی خانہ ۽ ٹوک کَل ۽ رکھینیت - او دری
ارش کاپیں ڈل وتی وش ۽ کار بندیت کہ یک نہ یک گونگے
آں کماش ۽ رددنت او چہ آہی دیپانی جیل ۽ پہ سلامتی
دور بکت " ادشت جاہ " ۽ و ترا مر بکت - دیپانی ڈل ۽ کماش

اید چہ دتی جند ء خانہ ء دریں بازار ء ہم چہ شیواری مگ دیکر
 کنت۔ آن ہریک لوگ ء ارش کاریں ڈل ء لیپی ء دست
 جت کنت اوگون دست ء جنگ ء ارش کنوکیں ڈل ء لیپی
 لیب ء بادینت بے اندگہ ہمراہ کہ آن دیپانی کنکا انت اگر
 کے چہ آہنی لوگ ء چہ سلامتی درک مانگ او ادشت جاہ ء
 سر بوتہ چہ دت گونگیں لیپی ء دست جت کنکاں اید
 چہ کماش یا مایگاں ء گر دتی بازار ء مگ مٹیں لیپی آن دست
 جت او سہت کنت۔

ہاڈل کہ آن ملانی پانگ انت۔ آہنی پانگی تاں ہا دخت ء
 نہ کثیت تاکہ آ ارش کاریں یک لیپی ء دست مجنت۔ ہرگیں
 ارش کاریں یک لیپی ء کلیں، سنگت دریں ملاں چہ سلامتی دیکر
 آہاں پدا ہے راہ ء واٹر کنگی بیت۔ ارش کنوکیں ڈل ء تاں
 کہ گڈ سری لیپی ء واٹر کننگ لیب ء سوب زانگ نہ بیت
 اگر یک لیپی ء پانگیں ڈل ء لیپانی دست لگت یا رگ
 از بے گور لگت بزاں ارش کاریں لیپی ڈل در بازی بوت او

پانگن ڏٺل ۾ ييب ۽ ڪلاڻ در ۽ درڪپيت اد دوي ڙٺل ٺل
 ۽ دوار ييب ۽ ۾ سرءُ بنا ڪنت - بازار ۽ ڪنگ ۽ ٽوڪ
 ٺل، هم ڪوشنت، دوي ڪشڪال " ڪش ٺل " مائڪاڻ يا ڪاش هما
 ليسي بيت ڪر آ ۾ وٺي انڱر درسيں سنگاڻ ميگ ۽ اد بشواري
 ڪشني ۽ بيت -

هو (ڪبڙي) هو، بلوچستان ۽ هم ڪرم ۽ ۾ ۾ آروڪين
 ييب، ڪڙو ڪاڻاڻ ايشرا ڪبڙي ڪشنت - اے ييب دم اوڻگ
 و تاپڇ ۽ مقابلو و چڪاس ۽ هو ۽ ييب هم ۾ ۾ ڊگه بازيں بلوچي
 ييباڻ ايش اري اد دريپان ۽ ڪشڪال ڀٽنگ، ڪر سرچاريں راجاني
 هيل و عادت ۽ پيداريت -

هو يا ڪبڙي ۽ بيگچ ۽ ييب ۽ ڪاش بنت ڪران ۽ ڪڙو
 جاڳاڻ اے ڪاشاڻ " مائينڪ " هم ڪشنت - مانڪ يا ڪاش ۽
 نائينگ ۽ رند، انڱر ليسي وٺي وٺي عمر يا ييب ڪشني ۽ رو ۽
 گرن وٺي مٺ ۽ ڪين گهٽ روت او وٺا دو فرضي نام ۾

کناں پدا هر دو مانگ يا کماشان ديا کائنت و توار پر جنان۔

توار۔ " ڈرنے ڈرے "

کماش بسودنت۔ " بازہ سے "

نوں آ دویں وق فرضی ناماں گزاشاں او سوچ کناں کہ کھامی ء
 کشین کنے۔ آن یک نامے لوٹیت، ہما مردم کہ آن دترا اے
 نام چیر اندوی پر گزنگ آن کڈ ء روت، دومی جوئا ء ہے
 پیم ء دومی کماش یا ماینک کشین کنت۔ اگر یک لیبی ء
 سر۔ ایت آرامنٹ بیت ء آرا یک زندے یک ڈنے
 گوں دت ء زوریت، دوی زنداں آ دگہ ڈل لیب داریت
 لیب ء بنا کنگا ساری یک کشکے پنچو زندت کہ آ لیب
 پڑ ء دو برابریں بہرانی تھا بہر بکنت۔ یک ڈنے یک نیمگے ار
 دوی آ دگہ پلو ء بیت۔ لیشی زند یک لیبی نے چہ کشکے
 دوی بہر ء ہو، ہو (یا کہ کبڈی کبڈی) کناں ء مان دت
 دیپانیں دگہ ڈل آرا گزنگ ء چہ جہد کنت۔ ارش کنوکیں
 لیبی ء لاک ء سرکرت کنت اگر کشک ء سر بویگٹ

پیش آں دم توں بوت تہ گروک ء کٹھ بے اگ ارش کنوک
 ہو ہو کناں ء یا کبڈی کبڈی کناں گوں یکیں دم ء و ترا
 کشک ء سرکنت ، آہنی دست پاد یا جان ء دگہ ازبہے
 کشک ء گور بلگیت تہ گروک سٹکہ چشیں یسہی اے یبک
 دربازی بیت ادتاں ہما دھد ء در ء نندیت تاکہ آہنی
 سنگاں میٹن ڈل ء مردے ء را ہے ہم دربازی نکرتگ یا
 اے یب ء ادلی سند ہلاں نہ پوتگ ۔

ہو یا کبڈی ء یب ء نوکیں زمانگ یک بدلی تے
 آہنک آ ایش انت کہ بڑدے جاگہاں نوں جو ہو یا کبڈی کنگ
 بدل ء یک مردے منصف بیت او آ گھڑی ء دست
 کنت ارش کنوک تاں یک گیشٹیکس دہے ء کہ آ ۵ ء
 بکر ۱۰ سیکنڈ بوت کنت وقی میٹن ڈل ء بہر ء ارش
 کنت او ہودا داریت ۔ پدا وائر کنت ہے نیام ء آہنی
 منٹ آرا گریگ ء جھد ء کناں گریگ بوت دربازی
 انت ، دگ میٹن یسہی تے دست جت ہماں دربازی بیت ۔

ہو یا کبھی کم ء کتر چار مردم لوٹت ارج ایشی کتر ء
 نہ بیت ۔ باز جاگہاں اے یب ء مٹ وقتی ہکریں ،
 ہم عمر میٹیں یبی ء پیسرا توار پر کنت او رند ء آہنی بہرہ
 ارش بارت او پہ مٹ الم بیت کہ یا آرا بگیپت پرت
 یا دتا بسو چالینیت نہ کہ اے پہ میٹیں یبی ء میارے بیت
 کہ امت ء دیما در پکتگ در بازی بوتگیں یبی اگر یک دتے
 چہ یکے ء گیش بنت تہ آپہ ہمار یگ ء پدا یب ء ہور
 بنت ہما حساب ء کہ در بازی بوتگنت ، اگر زید پیش انت
 عمر رند ء تہ میٹیں یبی ء سوچک ء و بد ء اول زید لیگ
 ہوار بیت ، دومی یبی ء در بازی کنگ ء عمر ء وار انت ۔
 یبی وقتی دس ء کنت کہ مٹ ء گشیں ء ہما و بد ء در بازی
 بمان کہ آٹ دوتے سنگت چہ یب ء ساری ء ڈن انت ۔
 کہ آہنی پاد آئیگ ء وار دیر ء بہ ایت ۔
 اے یب ء کیل امرہ چہ دو سبب ء بیت یکے
 کشگ ء گور جنگ ء دومی دم ء پھر کنکا ۔ ارش

کنوکیں لیہی ء کہ آہنی منق گپت داریت آہو ہو یا کبھی
 کناں ء دترا پھڈایگ ء ہم جہد ء کنت او وقی دم ء
 پرشگ ء ساری دترا کشگ ء رسیدگ ء ہم پاد دست
 جنت آدگہ یہی آں دم ء خیال ء فانت او آں سنگتانی ہم
 کشگ ء سک انت کہ اے دمان ء آ کشگ ء دترا
 سرکنت یا کشگ ء گورجنت۔ کیل ایشی سر ء بیت کہ
 ارش کنوکیں لیہی دعویٰ کنت چہ دم ء پرشگ ء ساری
 آہنی کشگ ء دست جنہ او آدگر دعویٰ کناں کہ آہنی دم پرشتم
 اے ییب ء ٹپ مال آسکن ء زیاست خطرانت پرچہ کہ
 تاب ء پر ء ارش کنوک ء گریگ ء ساعت ء یک
 یکے پکیت یا دھک وارث لیب ء پاس ء دن ء
 ندرہ کنوکیں مردم کیل و اڑی ء وہد ء ہر دو گنڈانی جھڑو
 مصنف بلوت کناں۔

مجولی (مجیدی) بلوچی زندہ کہن ترین لیب شالہ مجولی انت

بلوچستان ۽ ڏوٻ ۽ ڪلاڪاں هر گوڙے ۽ لیب گنگ بیت - مجول
 دوسے وڙ ۽ لیب گنگ بیت - بے اے لیب امره
 هر لیبی ۽ جتا گنگ و ایوکیں سر ۽ بادریگ ۽ لیب ات
 مجول سهدار ۽ دوئیں پشتی پادانی یک پڙے انت - اے پڙ
 هر کس ۽ نه ته باز مردمان دیتگ او هر بلوچ ایسی ۽ را
 پیج کاریت - ایسی چار کڙ انت - هها کڙ که ڏمپگ انت آڙا
 "پکت" گشت، کنڊیں، پناد ۽ نام "چک" انت او دوئیں
 کشاں یکے ۽ نام "حزر" او دوئیگ ۽ "اسپ" انت - هے
 نامان مک ۽ مجول ۽ یک لیب پیک ۽ پنجو بیت چوکر
 گوڙیانی جو ۽ لیب که آیانی سر ۽ هک چنگ - مجول ۽ یک
 گشین کرتگیں یا ڏلگیں وانگے زورگ بیت که ایسی ۽ ارغند
 گشت - ارغند ۽ شاننت - هها مردم که آڙا شاننت آه واره
 ۽ داهند انت اگر شانگ ۽ مجول ۽ هها پناد که اسپ
 انت برز ۽ ادشتات آهنی کشتگ اگر اسپ چیر تران
 حربرز بلوت دیم ۽ مردم ۽ کٺه - مجول که پکت بلوت

انگت است شازک ایشی ء و دارگ شانیت اگ پکت بوت
 تہ دیم ء مردم ء وارانٹ - مجول گریب ء مجول ہم ایرناں
 او رزم بدت -

مجل ء یک دگر لیبے ء گچی یا کہ باج دیگی گشت
 اے لب ء دو مردم ہم کناں او بازیں کس ء ہم لب
 انت بے ہر کس پردت ء کت و بادنت -

لب ء بذات ء کندے جاناں - کندے ہمیںکس دراج
 پراہ و شاییت بیت کہ ہفت ہشت مجول جاگہ بکت -

کندے خاطر ء کیشتر ہما ہند گشین انت کہ دیوال یا
 چیزے ء نوان بہ بدیت - شہ ہے کندے ء ہفت گام

اے دیم یک کشکے زندگ بہت او یک کشکے کندگور ء
 یک گدستے ہند ء درہم کش انت - کندے گور ء کشکے

سرا ہر لیبی ء یک یک یا کہ یکے ء زیارت بے برابر
 لیکھ ء مجول ریگ اوشتاریناں نون دیریں کشکے ء سرا

اوشنت گوں ارغند ء مجول ء نشانہ کناں - اگہ ارغند ء

گوربتکا مجول چه ریگت در آحت کند ء پکت یا ویر ء
 اشتات و اسپے پنادے بالہ برت تہ جنوک ء برتہ بے
 اگہ ارغند ء جند کند ء پکت یا سرتگیں مجول حر ء پنادے
 جک اشتات جنوک ء پار آتگ

مجول ء سیبی لیب " مجول میٹرنگ " انت ایشی ء ایسی
 برابر و یکساس مجول ہوار کناں او یک چار گوریں کنگے دنت
 یکے ہے درسیں مجولان چنک ء کنت اورور دنت اگیکے
 جبر بوت پادانگ اگیکے حر داسپ بوت لیب برابر انت
 بے اگہ اسپ گیش بوت انت انہی ء ہا دانگ برنگ انت
 تاکہ آں بران انت لیب ء وار ہائی انت ہنچو کہ آہنی
 بادات لیب راستیں دست ء نشگیں دوی لیبی ء گور ء
 روت او آں چنک ء پتھر کنت دور دنت بے اے خیالانگ
 بیت کہ مجول شہ کشک ء ڈن مہ کپنت۔

چور - اے لیب ء یک دودے کہ اگہ دوکس پٹ ء
 سرا لیب ء انت او دگہ لیبی ٹے چہ کند و پنادے ء

بیت یب گرزور ء تور پر جانا۔ "چور خاک" چوش ہا مرد
یب کنوکانی مجولان پُست نہ کن نہ کہ آن چہ یب گران
یا دلگوشی ء پائیدگ چت کت او یب ء ہتے مجول
ہرچک کہ دست ء بیا نیت آن ہائی بنت او دود ء رود
ء کس شہ آہنی ء مجولان زت نہ کنت۔ چور کنگ ء ودان
یہی ہم زور ء گوانک جنت کہ "چور حلال"

مجول ء باز تہر یب انت درستان زانگ ارزاں نہ
انت ہر اُلکہہ ء وقی وٹیں یب بنت۔ یک یلبے چوش
انت کہ یلبی پُچ بنت یک یک مجول ہورکان ایشاں نشت
سما مجول کہ اسپ بیت آہنی واپند دگ مجولان دست ء
زور ء چکل دنت۔ او اچ ایشاں اگہ دانگے حرابت باسپ
برتگیں مجول ء واپند حر کرتگیں مجول ء واپند ء ہڈ ء سوار
بیت او اٹرا ہا یلبی وقی مجول ء جاگہ ء یلبی گوں کشک ء
ہم یب کناں بے کشک ء جند ء ہم باز یب انت۔

ہست یا جی۔ ہست یا کہ جی بلوچی لیبانی ریگ ء
 یک شیردن اد بہادری یلبے۔ ایشی ء زوریں دھک جنگ یا
 کہ پردیں دھک مان آئیگ ء امرہ تڑس بیت
 روٹکی بلوچستان ء اے یلب ء ہست گوشاں اد قبلی دگ
 ایشی ء نام جی انت اے یلب پتوش بیت۔

جی یا ہست ء یلب بیگاہ دیم ء یا کہ ماہکانی شپاں
 کنت ء خاطر ء زمیں بھسین جاگے یا پٹ ء گھشین کنگ
 بیت کہ اگہ مردم یگ و تاپچ ء بہ اٹریت بکیت تہ پردیا
 دور بہیت پہ کیب ء خاطر ء چار ء بگر بہیت ورتا ء
 جوازہ است۔

بگ یا بترگ۔ یلب ء بنذات ء ہر یلبی وقی طاقت
 بالاد، سہری بنگ و تاپچ ء کیل و کساس ء پہ وت آہی
 یا مٹ ء درچنتا یلب ء دوکاشن بنت، یلب گر شہ
 ہے کاشن کاشانی دیم ء اندپیے ء رونت و تراک و ساپیں

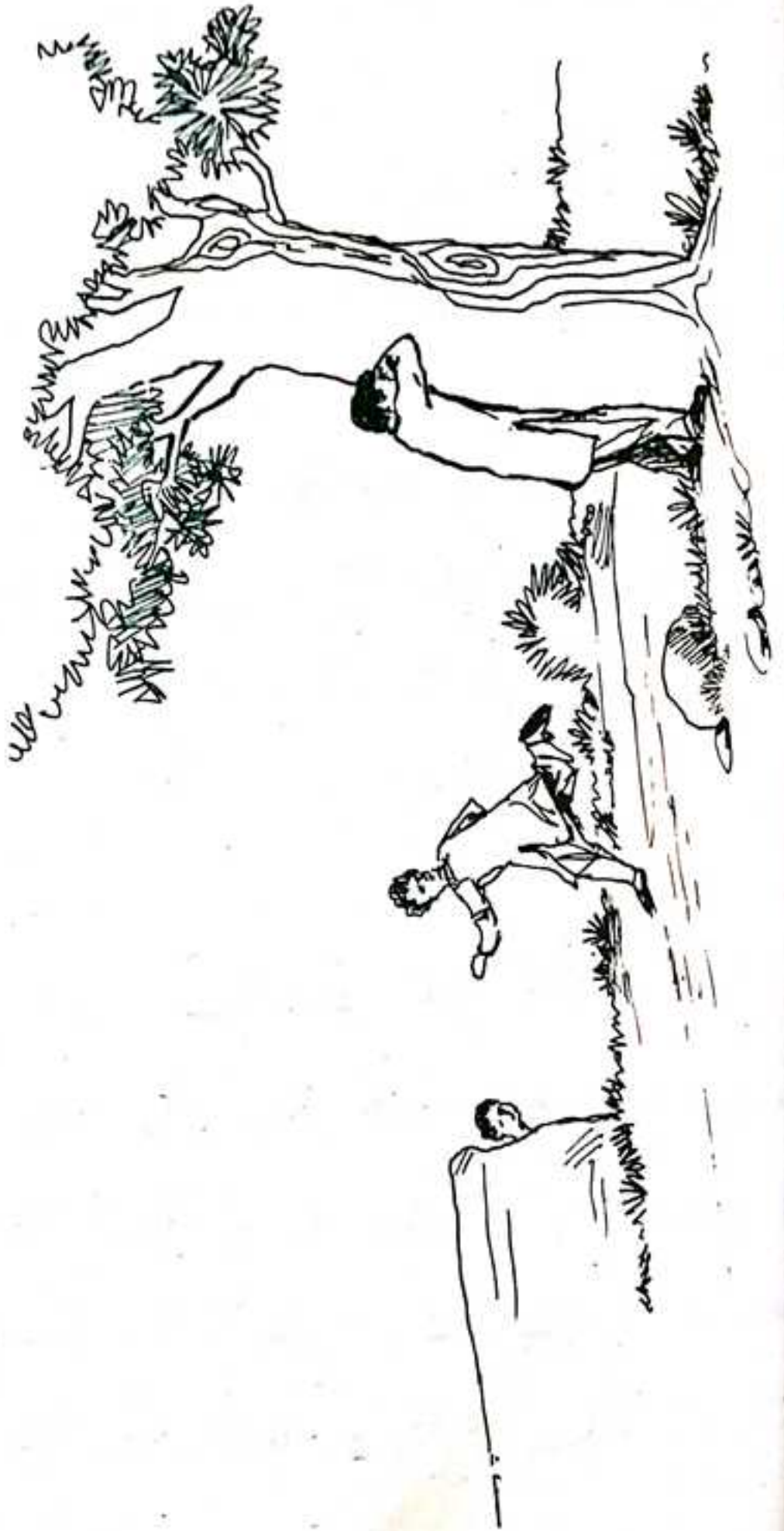
۴۴ ہر کناں نون کماش گشیں انت کہ اہج ہے نماں یکے بزرت
چوش ہر پینگے ء میٹیں ونا بہر بنت۔

یب ء بنگیٹر ء ونا جہراں درکناں چرک بندت یا پچاں
لاہخت۔ دوئیں کماش زریا دگہ چہیے ء گوں خطہ بت
کناں ہماں کماش کہ بارت آن شہ کشک ء یا شہ یب
باہ ء نشان کر تگیں ہند ء دیر دتی سنگتاں داریت۔ دوی
ڈن یا ڈن ء در سیں سمہراہ گوں یگدگر ء پخت ء سک
کناں اوشنت۔ درمی ڈن ء یبی اوشتوکیں مردمان سلا ارش
کانت۔ شہ اوشتوکیں گوازی گرانی نادگوشی ء سیت کناں
ار پنخو کہ دارے رسیت اُن ایشاں سینگ ء سرا زور ء
شہات گوردیاں او زدت برہ کناں کہ آن کس ء را
کہ شہات جنگ آن جنوک ء پکت کمنت۔ اگر شہات
دروک دنگیر مہیت تہ جنگیں مردم شہ یب ء در بازی
ہیت۔ اگر جنوک دست ء آحت تہ آن در بازی بہیت
ہر ٹولے مردم کہ پیش ء در بازی بنت ہما ٹولی بادنت۔

اے باز شریں یلبے کہ بلوچی زندہ گوناٹ کشن
 انت کہ لیبہ درگت و کست و کینگ بیت
 پرچہ کہ شہات زور اوتناکت و پھر و جنگ بیت کڑے
 وہد و ہمیشی سر و دنگانی پاد کانت۔

آن ٹول کہ ہند و اوشتوک بیت آرا شہات جنگ
 او دروگ و یک راہے۔ پرح بیت۔ جنوک چو بیت
 ہر کندے و لیبی و شہات بخت آن مانتر کنت پرا
 شہ ہے راہ و پخت۔

اے گوازی حشو شری ڈمے و ارش آرگ او و ترا
 رکینگ را بند و بلوچانی بہادری زحم جنی او ترند برتاپی
 ڈس و دنت۔ ارش کنوک و پہ امی انت کہ آن شیوا
 او پاداں تیز بہ بیت۔ دیپان و خاطر و اے ضروری
 کہ آن شہ ارش کنوک و ہر یک حرکت و سرپ
 شیوا زو چپان بہ بیت او گریگ و شرط و آ
 پنجو بیوکس بکنت کہ آن شہ دست و درم ایت

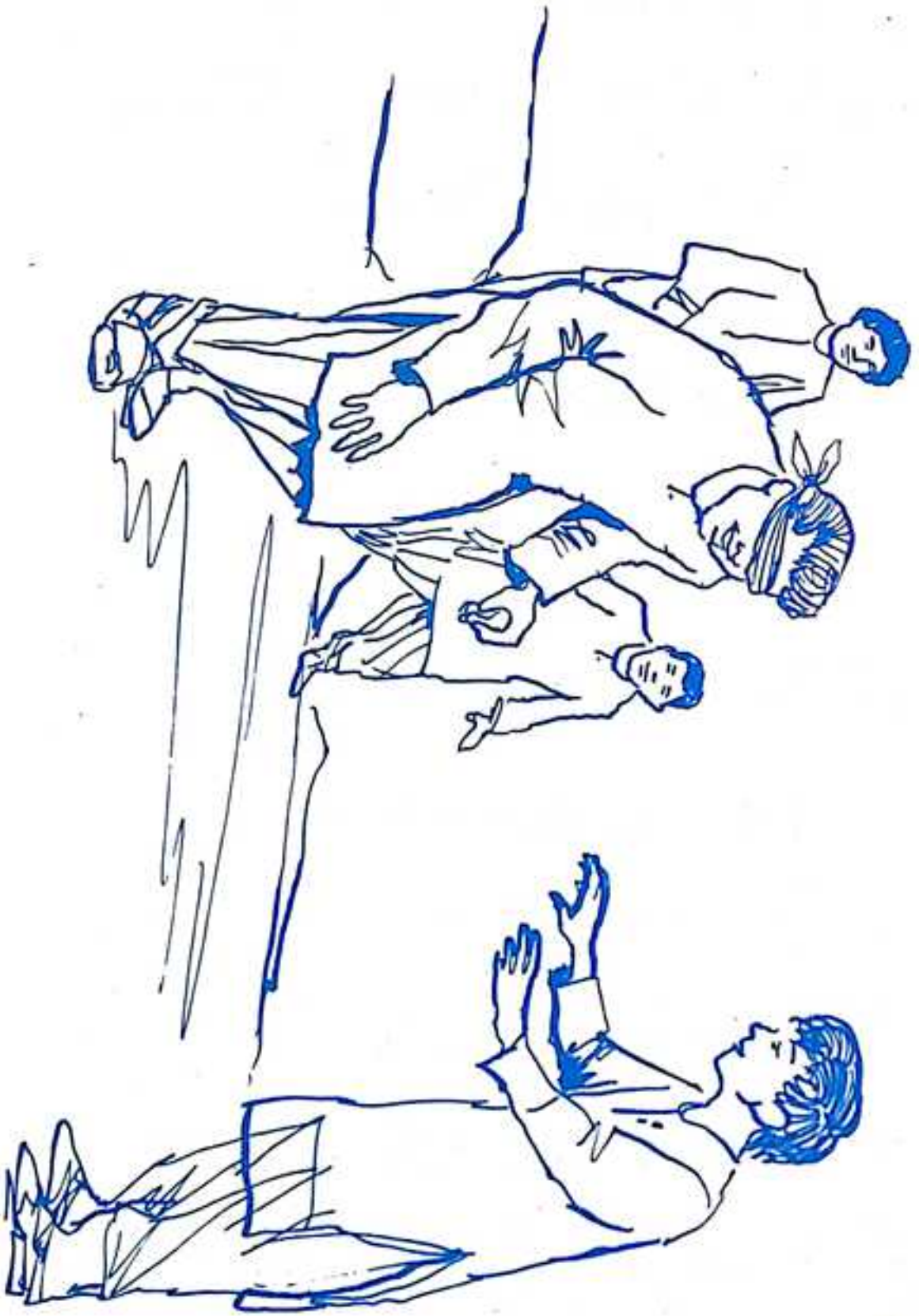
جی یا ہست ۽ لیب چار مردم ۽ کتر ۽ یا کہ شہ
 دنٹ ۽ کتریں مردمے ۽ نہ بنت۔ اے لیب ۽
 کنوک ۽ ہاند نہ انت کہ سکتی دھک د گونڈیں ٹپ ۽
 تمار ۽ بکنت پرچہ کہ زدریں ڈیک درگا چوشیں ہبرالم ۽
 بنت۔

نشان :- جی کنوکیں لیبی پھنتے نشان اڈنت کہ ایشان ہند
 دگ اد ہندے ۽ "مال" گشگ بیت ارش کنوک شہات
 جنگ ۽ رنداگ و ترا شہ دگ ۽ بگوا زینیت اد "حال" ۽
 سر بہ بیت آل کثیت۔

لاٹوری اور لاٹوری چکانی لیبے ایشپ ۽ یا کہ ماہکانی ۽
 درشان ۽ لیب بیت۔ اے لیب چوش انت کہ ہرچنگہ
 لیبی بہ بنت آل کل لیب ۽ بہر گت کناں۔ لیب
 بذات ۽ خط بت بیت ہر یکے کہ آل لیب ۽ انت
 جا جا دن واہگ ۽ گشیت اود ترا شہ بچکا چوشینیت

ہاں لیہی کہ آل آخر ء سرکیت و بجیت ییب ء بجنگیں ییب ء
کت۔

ییب ء بذات چوش بیت کہ ابید چہ بجنگیں ییب ء
کل یک گولان دائرہ ء نذنت دق پشت ء چارگ ء
موہ نیست بجنگیں ییب ڈپے یا دگہ چوشیں چیزے کہ قدر
مکنہت زوریت ہریک ء گورا گورگند جانا گزیت جو کہ آرا
سامبیت آں ہے چیز ء ییبے ء درگت ء ایسی ء لاور
گشت گپ چپ ء ایر کنت او ہنچو ہے گولان ء
چاگرد ء تریت کہ ییب آں اے شک مہیت لاور کئی
پشت ء ایر کرتگ ۔ پشت ء چارگی نہ انت ہنچوتاں کہ
دست دراج بنت دست موش کگی انت ۔ اگر لاور ایر کونیں
ییبی ء ہفت چکر پورا کرت او لاور پشت ء ایر کرتیں
ییبی شیوار نہ کرت لاور درگیت نہ کرت نہ آں ہے لاور
ہفتی گشت ء زوریت او ہا ییبی ء گوں لاور ء جانا
کنت ۔ لاور ء نشان کرتنگیں ییبی تچیت اگر نہ ہفت

پکڙ ۽ پيش آهني جاگه لاٿور اير ڪنڊيڪن ليسي ۽ نه گهٽ
 ۽ ان لشته او بند آهني بندت اگه شہ آهني ۽ رسگا
 پيش دومي ليسي ۽ دور ڪرت آهني جاگه گهٽ ۽ ان جنگ
 او رند ۽ ان لاٿور ۽ زوريت وگهٽ ڪنت۔

لاٿوري چڪاني يڪ سادگين ليسي ڪه اسي آياں شيواري
 يگ و تناج ۽ ۽ پوه ڪنت۔ لاٿوري ۽ گوازي ۽ جنگ
 هم ييب ڪنن۔

گرگاں پسي : گرگاں ليسي آني دو ٿول ۽ نيام ۽
 بيت۔ چوڊگر بازيں بلوچي يلباں اسي ييب ۽ هم بندت
 به بگ يا برگ ۽ بيت گيشتر ۽ اسي ييب گرماگي
 ماہڪائين شپاں بيت۔ هڪ ۽ ڪلين ليسي پٿ ۽ ورڪنت
 وپڻ بنت او دوگشين ڪرڻگين بهرائي تها بهر بنت۔
 گوازي چوش بنا بيت ڪه۔ دويين ٿوليان ڪاش خط بت ڪنن
 هما ڪاش ڪه ڪهيت ڪن گرن وقي همراہاں " پس " بيت

او ہما کہ بادنت آں گرگ بہیت۔

گرگ و پس و جیل و خور و رنگ و ایدان ہم پس
 شہ گرگاں چیرانت گرگ آیان شوہاز و درکپنت۔ بے
 ہما دخت و کہ گوازی بنا بہیت۔ گرگیس وتی جہاں دست
 پردینت کہ گرگ آیان درگیت مکن انت۔ یک جوانیں سلطنت
 رند گرگیس ٹولی راہگ بہیت او و گرگاں گرگاں گوانک
 جہان و وتی دعویٰ داناں درگجیت۔ ہنچو کہ آں ییبی آنی دوی
 ٹولی و درگجیت بزاں آہنی ییب برنگ۔ او دومی ٹولی
 کہ آں پیسرا پس بوتہ ییب جاہ و چہاں بندیت نذیت
 او کوٹکیں ییبی ٹول رونت و ترا چیر دینت۔

ییب و ساری دویں ٹولی اے ہبر و گیش گیوار
 کناں کہ چیر بیوکیں ییبی آں۔ اگہ شوہاز کنوکیں گرگان ٹولی و
 تاں اینکہ ساعت و درنہ گہت آں وت شہ نواں و
 درکپنت او اے رنگ و آں ییب و کشت۔
 اے ییب و گرگاں پس پرچہ گشت و گرگ و

عادت انت کہ ہر کہی جہ جنت پس ء بارت، چیر
 پوئیں ٹولی پس ء وڑ ء پر دت ہنچیں اینیں جاہے گیت
 کہ گرگ ء خیال و گمان ء ہم بیت گرگ ء لے ہم
 عادتت کہ آں پس ء شوماز ء بیت ارج ہے مانا ء
 اے لیب ء نام گرگاں پس انت۔

لیب ء کٹنگ یا کہ بادیک ء راہ بند ء ہم لیب
 کنوئیں لیبی دت گیشیتت بلے ہچو کہ راجانی زبان و
 نذر نیاد یا کہ ریدگ ء رنگ شہ ہند ء دوری ء کم نم
 پرکھ کت ہے جاور لیب و یبانی دستور ہم کیس دوری ء
 سبب ء کم باز جتا رنگ بنت او پرکھ اش مان انت۔ گرگاں
 پس لیب ء کردے جاگہاں ، لیب کنوگانی ماتیکاں یا کاش
 بل ء دو زانوگرین لیب کنوک منصف بنت کہ کجام ڈل ء
 پ راہ بند لیب کرنگ کجای ء ماں لیب ء بے راہ بندی
 کرت۔

ہجزے جاگہ ء اے لیب ء راشیہن تراڈ ہم

گشت ہے گیشتر ء بلوچستان ء رڈکی ہر ء یب کنگ بیت
 شیہن تراڈ ء مانا انت - مزار ء دور او چوش. یب ء یک
 زبگے یا لیبی لے چھا بند کنت لیب جاہ ء نذیشار
 دگر کل و ترا چیر دنت آں کہ پساں نولان ء درگجبت کچہ
 رند ء پکیت او ہماہی ء تاہینیت دسگیر کنت چوش
 آں ہے یک پس ء پروشیت - دگر شہ مزار ء عبورینگیں
 پس (سب) رند ء مزار بیت چھا بند کنت او یب دارگ
 بنا بیت۔

گرکاں پس یا کہ شیہن تڑڈ ء یب کنوک گیشتر ء
 کسانیں رگ بنت کہ آیاں چیر بوئیگ ء خاطر ء ہر
 لوگ ء جاگہ انت او کس آیاں شہ دتی لوگ ء
 اگ زوگ ء نذاریت۔

چادر چیر میج
 : ماہگانی ء یب و گازیانی انے ہدوکیں کساں
 سالیں جارد کوکار۔ "یا بچکاں لیب انت" پادکیت تہ ہمسروکان

کٹی کٹی کنگ اد جلدہ ناکیں ریک وپٹ کسے نان وپٹ
 انت کسے ء دست ء انت گوازی ء پٹ ء
 سربنت - پدا آں لیب ء دمان ء رنگ رنگیں ڈڈ ڈریں
 گیکان کناں کسے ء دترا پٹر ء مود پر کرتنگ تم انت
 کسے ء دترا روپگ بستگ و سیکر انت - کل لیب جاہ
 پرخ بنت - یک لیب زانت ء گشیت ء چم ظاہر ء لیب
 ہنچائیں مشکول و دلوشی ء - ایشراگون بنی آدمی نسیات ء
 سیادی ہے انت ؟ ایشراگون راجی نسیات ء سیال انت
 پنچو کر راج ء زند ء بہادی دلادری سرمچاری اد نیک ہتی
 بیت ہماں رنگ راج ء ہر مردم ء اد آہنی زند مشکوئی
 ادیکے بیت - آں راج ء عادت کردار ء ہماہنی لیب و گوازی
 پیداور کناں -

بلوچی لیب بلوچی راج ء دو خاصیت پیش دارنت امل آیان
 کردار ء تہا بکر جنگ و شیراری او راست و تچکیں دلیری و
 سرمچاری ء شون انت - چادر چیر گجوکائی ، ہڈاں ہڈوکی یا کہ

کشکلاں کوش ہے رو ع کانت " چادر پیر گیجوکان و گوزن و
 یہا آن در ٹول بنت - ہر ٹول و یک کاشے بیت -
 دو میں ٹویان کاش یب و شرمات ع دن ہمراہیں یب
 گراں دور دور ع برت سراپینت - دوئیگی برابری دوری و
 سرائیم ع یک دوئیں چارے اے سرو آسر و دولت -
 یک نینگے ع کاش چ دن ٹول و ہراہاں نام بستیں یک
 نامے و توار ع پر جنت - آن موم کہ آہنی ع پیش و سا
 انت کہ پلاں نام ہائی سرا بستہ آن بے توار ع گولا کلا
 کیت او و ترا ہے چادر و تھا حکیت دوی نینگ و کاش نہ
 دن ٹول ع یک نامے و توار ع پر جنت کہ آن پر بستیں
 ہے نام و گزیگ ع کیت چادر و دوی پناد ع زیرت
 اے لیب و تھا دوئیں کاشانی ہوشیاری او دیر سری پکا
 سوب و خاطر ع سک پکار انت - ہر یک کاش ع دن
 ہمراہیں لیب گرانی اصلیں نام او پکر تگیں نام شری ع یات
 دارگی بنت ہا کاش کہ اے ناماں یات کرت کت

اس یب ء بادنت۔

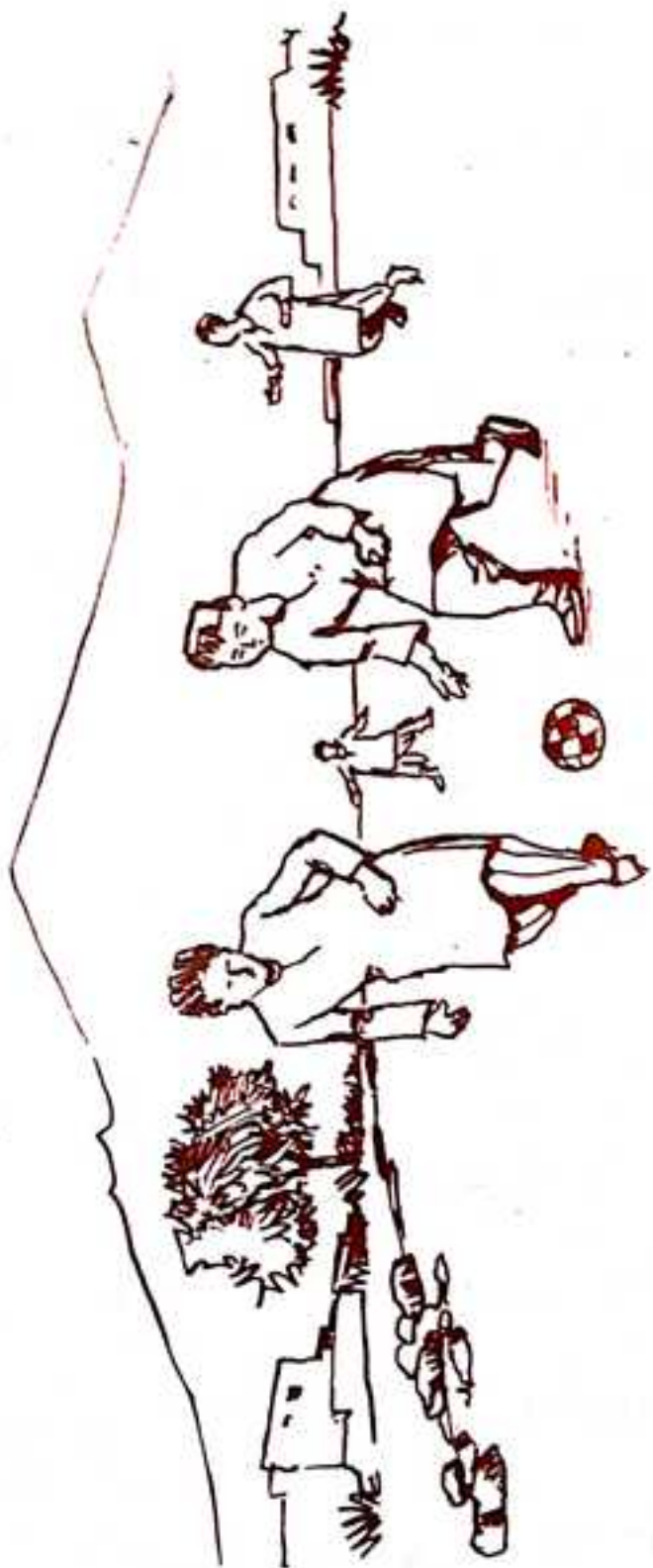
ٹیلو! ٹیلو بلوچی یبانی ریگ ء باز دل پندی یسے
 کہ جتا جتائیں نامیں ایشی ء کم و گیش بلوچتان ء جنگہ یب کنگ
 ار ایشی یب ء مردم سیر نہ کنت۔

گراگ ء موسم و شپ ماہکان بگوشے ٹیلو ء خاطر ء
 کیت کہ ہکان پنجر کہ شام بیت وہ ء بگرے بیست و
 دو ساگیں ورنا اے یب ء پہ پٹ ء سر ء
 درکانت اوتماں پشی آخرے آن ایشی تگ و تپاچ ء دگوش
 انت۔ اے یب ء چو بازیں دگہ یباں دو ٹولی یب کناں
 چو جی یا ورنڈٹ ء ڈر ء ایشی ہم دو کماش یا کہ ماتیکال بنت
 او ہالیو آن ایشی تہا بہر رسیت کہ آن ڈک دور ء سگت
 کناں او پہ شیواری ء ترندرتیز تنک بکناں کہ کس آیاں
 رسیت مکت دوئیں کماشانی گشین ء رند ہر ٹٹی برابر برابر
 لیکو ء یسی زوریت۔ پہ اے یب ء خاطر ء یک سگت

و مہری سادے پکار بیت کہ آن کم آکتر ۱۰ فٹ دراج
 بہ بیت اد ہر یک لیبی ۶ دست ۷ یک پاگے ، یاتاب
 در لیں دایگیں ساکوڑے بہ بیت دو میں ڈولانی کماش سنگتانی برگ
 ردوار ۷ خاطر ۷ خط بُت بناں ٹاس کناں - ہما کماش کہ آن
 ٹاس ۷ یا بندت آن گوں وتی لیبی آن لیب ۷ پتر داریت
 او دومی ڈال لیب ۷ بندت کنت - پتر ۷ نشگیں لیبی
 آنی کماش ۷ چھاں دومی ٹولی ۷ مائیگاں گوں دست ۷ بندت او
 کوکار کنت - "الہ لولی اللہ داد - الہ لولی الہ داد - سک و سوگر
 سک و شیوار" گوں ہے جار ۷ ہمالینی کہ آن لیب ۷
 بندت ۷ کنگی انت دوگانہ کنت او درستیں یکیں کنڈ ۷
 تچنت رونت جاگے وترا چیر دینت - آن گیشتر ۷ ہے خیالدارت
 کہ چیر بویگی جاگہ شہ لیب ۷ پتر ۷ تریک بہ بیت کہ
 پکار ۷ دہ ۷ دنلا زوت سر بکناں - چیر بیوکیں لیب گرانی کماش
 ماں ہما دہ ۷ پتر ۷ سرا نشگیں لیبی آنی کماش ۷
 چھاں بند داریت تاں کہ آڑا اے یک و جزم بہ بیت

کہ آہنی سنگت نون شیریں نوانے ءِ رستگنت - نون آن آہنی
 چھاں یہ دنت اد گوں ہماٹی ہمراہ بیت - پتر ءِ سرائیگیں
 یہی آن اے موہ نہ انت کہ آن وتی کماش ءِ حال ہرے
 انت کہ دومی ٹولی ءِ یب گر کجام پہناد ءِ شتہ گنت - نون
 ہا ڈل ءِ کماش کہ آہنی جم داروک بوتہ گنت آہنی کار انت
 کہ چیری سنگاں دریگجیت آن وتی گمانے ءِ پشت ءِ
 یک کٹھے ءِ دیم کنت اد رواں بیت اد دومی ٹولی ءِ کماش
 یک کچ ءِ پہ گوانک وتی ہراں شیوارا دیان ءِ گوں شوہاز
 کنوک ءِ گوں انت آن ہر گام ءِ گوانک جھاں بیت کہ
 مکی ءِ بہ سرپ رات نون پلاں جاگہ ءِ رستہ، نون
 پلاں حد ءِ انت - اے دخت ءِ پلائی کل ءِ گوڑ ءِ
 انت - اے دخت ءِ کور ءِ کر ءِ رستہ نون درچک
 گور ءِ گوستہ، پنچو کہ چیر بیوکیں یہی ٹولی ءِ کماش ءِ
 اے سدک بیت کہ آن زردمان ءِ آٹرا شتر پتر ءِ یہی
 آن زور آورنگ، آن زور ءِ تزار کنت " دار انت - دار" گوں

ہے تو اسے سرپ کرگیں لیسی یگ ء زورنت او وٹا لیٹ
 پتر ء ریفت ، گوں رگ ء شرط ء گوں ریس دا گپیں لکھو
 یا زہیں ہنٹراں نندوکیں لیسی آں چپت چوپ ء بنا کنت۔ او
 نندوکیں لیسی جاگ ء زورنت ایٹانی کماش سموداں کہ ء وار۔
 ہار ء اشکنت پدی پاداں تچیت او وٹا پتر ء سرکنت ازاں
 ما وحت ء لیب گرندوکیں مردماں گوں ہے ہنٹراں یک
 پیم ء چوپنت۔ نندوکیں لیسی آں ہوش موہ نیفت کہ آں
 شہ جاگہ ء پاد بیانیت۔ آں بس ہے یکیں کار ء کناں
 کہ ہماں سا کہ ساد کہ آیانی گور ء ایر انت آہنی یک سرے
 دستا کناں او دومی سر ء تچک کنت۔ کماش ہنچو کہ لیٹ
 پتر ء سر بیت آں ہے ساد ء یک سرے دستا کت
 دومی سر ء یک سرے دستا کنت دومی سر ء یک دگ
 نندوکیں لیسی ءے دست ء دنت او ایٹانی چپ چاگرد ء
 ہے ساد ء دراجی ء کاس تروتاب کنت۔ نوں آدگہ لیسی
 ہم لیب ء پتر ء شہ نندوکانی گور ء ساد ء دراجی رپے

دور دانت - پتر ۽ کماش دنگوشی ہنچو کہ یک دیے ۽ بیت
 یگ ۽ لیبی تھروپ آہنی سنگتاں ہنٹر ۽ جانا - آل پریات
 کنت - کماش دور کنت ہا کنڈ ۽ ورتا سرکنت اوشہ
 دگر پنادے ۽ دگرے وار کنت لیبی تاں ہا ساعت ۽
 کائنیت کہ پتر ۽ دیپانی کنوکیں کماش ۽ یگ کنوکان یکے
 راگور نہ جتہ - دست یا پادے مان نیاحتہ - بلے کماش ساد
 یہ نہ دنت ساد بانڈ کہ دست ۽ بہ بیت اد آل
 شہ یگ ۽ لیبی آہنی نادنگوشی ۽ کسے ۽ در بازی کنت
 سا دحت ۽ کہ پتر ۽ فاروک یگ ۽ لیبی ۽ دست جنت
 در بازی کنت - آہنی د آہنی ۽ سنگتانی جان آجو بیت اد دوی
 ٹولی ۽ لیبی تندیت ہا ٹولی ۽ کماش ۽ چاں بنگ بیت اد
 اے یب دوار بنا بیت - اے پچت - چوپ ۽ ہر کس ۽ ہنٹ
 ہر جاگہ بہ گیت مباح انت - دیپانی کنوکانی فرض انت کہ آل
 وتی دپ دیم د چاں چیر بے انت یب ۽ دمان ۽
 ہاکاشس کہ شوٹاز ۽ درکیت آل ہر جبر دوار ۽ چہ شیوار

پران انت هر بندے غز ساگے بگذیت یا اعراض شک
آن داتر کنت او دتی ننددکین همراهانی دیا ادشتیت۔

کشکلاں کوشش ۱۔ بلوچ راج ۲ لب و گوازی
دور و ریدگ ۳ کوش و پهناد ملام ۴ راج ۵
پکار و ضررتانی تب ۶ بنت۔ شما دلیته که بلوچی راج
تھا ہنچیں جوانیں مساعی و پدگیر بنت کہ آن ہر چیز
پ ۷ شری ۸ پہچہ کارت او سکیں نشان ۹ کک
ہم دز ۱۰ گرت۔ اے کمال آیاں شہ نشان بازی
ہمروچی ہیل ۱۱ ریت۔ کشکلاں کوش ۱۲ لب روج
بیت او چار پنج یبی ایشی تھا بہر گرت۔ ہر یبی
یک یک کماشے گوں دتی یباں پتر ۱۳ داریت او
دومی مسافری ۱۴ رابدگ بیت۔ رابدگی ساعت ۱۵ پتر
درسیں یبی دتی چھاں بندنت نون کہ مسافری ۱۶
گتگیں یبی شری ہندے ۱۷ درکائیت۔ آن شہ ہر جاگ

کہ گوزنت یک کشکے دیوال ، سنگ یا کہ پٹ ۽ سرا
 کشان ۽ روت بلے وترا شہ شوماز گریں یہی آنی چھاں
 اندیم دارنت ۔ او شوماز کاریں یہی کیس دیر ۽ رنداں آمانی
 ہے کشک و نشان کمک ۽ پدگران ۽ ایشانی رنگیں راہ
 گیشینت ۔ کہ آن شہ کجا گوستہ گنت او آن مسافری ۽
 روکیں رآل ۽ یہی آن ہر یک نشان ۽ کہ گزندت ۔ آیاں
 کور کنت ۔ بلے آن ہر یک نشان و کشک ۽ ہند ۽
 یات داراں بنت ۔ نون کہ تران دگردان ۽ دوپس ڈول
 یب ۽ دوار ۽ دچار کپنت آن " حال " بانکاں ۔ او شوماز
 گریں یہی آیاں ڈوس دینت کہ آن شہ کجام راہ ۽ آحتہ
 گنت او کجام کجام چیز ۽ سرا کشک دینگ و کشکان
 کور کرتگ اگر شوماز گرین ڈول ۽ راستی پدگری کرتگ تہ آن
 درسیں کشکانی حال ۽ دنت ۔ اوراستی ۽ آسر ۽ آن
 کثیت دمی سند ۽ آن مسافری ۽ مہر گپت اگر ناہیں
 تہ شوماز گرین ٹولی بندیک انت او دوارگ آن مسافری

۱۲
رہیں یہی آنی پدگیری ء کنت بے گیشتر ہوش ہیت کہ
شہمازگر پوراہیں حال ء دینت۔

بیتو ڈنڈا۔۔ بیتو ڈنڈا چکان (بچکان) یک دل پسندی لیے
کہ دائم پہ تگ و تپاج بیت۔ اے لیب بچکان اے خاطر
دوست بیت کہ الیشی باز مردم درکار نہ بیت اے
لیب پہ دو مردی بیت۔ اے لیب ء جند ہم بلزادگ
انت۔ پٹ ء سرا یک کڈکے جنت اے کڈیک اپن
یا یک دینم اپن جہل بیت۔ یک لٹے تراشت آہنی دریں
سراں تو سک کنت کہ کمیں گوڑ لگگ ء دوست ء
ہ سٹیت دگہ دولٹ پکار بیت کہ آل دراجی ء سٹے
فٹ ہ بنت پے لیب ء بس ہے دریں ٹڈی انت۔
لیب ء بنگچ ہوش بیت کہ تراشتگیں را کہ آڑا
بیتو گشت ہر دونیں لیبی گول ڈنڈا ء جنت و سپرنال
ساکس ء کہ یک شیک ء گیش سکور کرت آل

لیب بنا کنت - شہ دوئیں لٹھاں یکے دست ء کنت
اد بیٹو ء کڈھ ء سرا پراہی ء رو ء ایر کنت کڈھ
ہا کنت زور ء شائیت - بیٹو تاب ء تاب دور روٹ
کیت - وومی لیبی بیٹو ء رند ء روٹ - ہر جاگہ کہ بیٹو
کنت آل مہود ء ادشتیت بیٹو ء زوریت - ہا لیبی کر آل
سکور کنکا انت - آل شہ دوئیں لٹھاں یکے ہا گڈھ ء
دب ء دراج دراج ایر کنت او دور ادشتاگیں لیبی
گون بیٹو ء ہے لٹھ ء نشان کنت بیٹو ء چکل ہت
اگہ بیٹو لٹھ ء گور لگت تہ آنہی کٹہ او ہالیبی کہ
آنہی بیٹو ء وار کرتگت آن لیب ء جلیت

برے برے جوش ہم بیت آن لیبی کہ سکور کنکا
انت تیوگیں رپرچ لیب کنت - پرچہ کہ جلوگیں لیبی ء
اگہ کڈھ ء سر ء لٹھ ء ران نشان کرت و جت نہ
کرت تہ لیب کنوک ء سے وار رسیت آن گون لٹھ
اولی دھک ء بیٹو ء برز سرینیت اد شہ کپک ء

پیش زور ء جنت کہ بیتو مان سمنان ء دور رڈت کیت
 اد پدا دمی و سیمی وار ء اسچو جنت ، لیب جلوک بیتو
 ۛ پشت ء تچان ء رڈت ۔ اگہ شہہ بیست مل ء پیش
 جلوکین لیبی ء کڈھ ۛ سرا ایر کرتگیں لٹھ ء را گول
 بیتو ء جت تہ لیب کنوک ۛ اسکور بیران رڈت اد
 جلوک لیت ء زوریت ۔ بے اگہ لیب گر ء تاں بیت
 ء مل اسکور کرت گڈاں آہنی یک سرزایاستیں وارے ہت
 کہ لچک یا دربازی بویگ ۛ رنگ ء آں ہے ۔ خاصیں
 وار ء کار بست کنت ۔ چشیں خاصیں وار ء اے لیب
 دود ۛ چیرا "چی" گشت ۔

دوئیں لیبی آنی نیام ء لیب بوگا انت ۔ لیب کول
 شر اسکور کرتگ ۔ یک یا در یا گین "جی" کہتہ گنت کہ
 تران دگرداں دگہ لیبی نئے کیت ۔ لیب گر کہ آہنی
 اسکور ہارنگ دن "جی" ء ہے سیمی لیب گر ء دات
 کنت اد اے سیمی لیب گرم ہما پیشی ٹیں جلوک ء

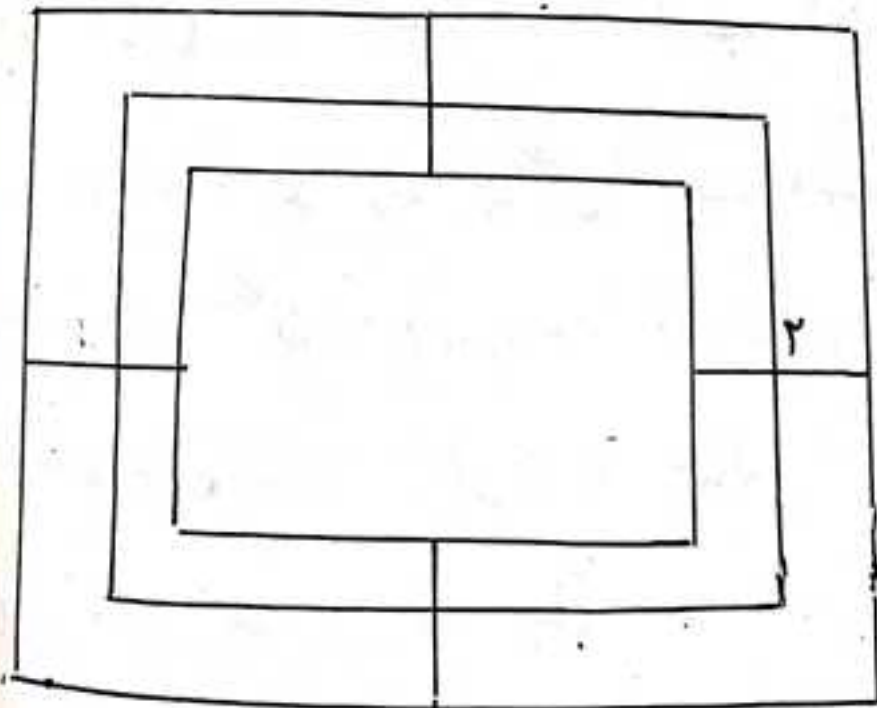
۱۵
یک ہریت رے چوش ہم بیت کنت کہ یب گر ادلی
ملی و جنگا و پوچیت پوشیں و ہد و ہما کہینس یب
کہ دق پشت پتگیس اسکور و پشت و یب کنت۔

اے یب چہ اے بابت و سک پڑ حطرات
کہ بیت و تاب و پتیر و جنگ و ہد و جنگیں
لیبی کہ دیم و ادشتوک انت، آڑا مان ایت یا کہ ان
گداری مردے و بہ لگیت۔ پوانکہ اے یب مام شہ راہ
سردگس و دوکانی بون۔ و دور و گتہ بہ بیت شرارت۔

نہ گدگی نہ گدگی یا کڈکان یب شطرنج و برات

یا کہ چہ شطرنج و پیدا بوتگیس یب انت کہ راج و
گیشتر و بانگیس مردم اے گوانیاں پہ ساعت یترا و
مشکول و کنت شطرنج و مقابلہ و اے یب و
دیہی مردم صد و ہتا ہمشاد و ہم گیش پوہ و سرپہ
بیت۔ او بلوچستان و رومک و روچ ایر آحت و ہر

علاقہ اے لیب بنت بلے چوش گوشگ لوسیت کہ لے
 یسانی دود کم باز دوری و سبب و چیز کے بدل انت
 البت ایشان ہوں لیکا یک انت کہ " ارشن " او " دیپانی
 و ماہ بنڈاں ہیل دیت او و ہد و سرا ہے دبر گنڈا
 راج و پہ ملک دیپانی و پکرتگ کلان پیش ماہہ گنڈا
 یک رنگے و دیما کاراں کہ اے سٹے چار چوبگیں او چار
 تچس کشکان کک و کنگ بیت - گیشیر و انوکاں پٹ
 یا پنختگیں فٹ پاتھ یا سینٹ بستگیں دواراں ہے رنگے
 کشک دیت گنت کہ لیب گراں پہ وتی ساعت تیرے

اے کشک رستہ کنت - ما ایداں ہے لیب و نمکش و
 کشاں - اے نمکش انت نہہ گڈگی یا کتار و لیب گر ایشہ
 رذنت و لیب کناں -

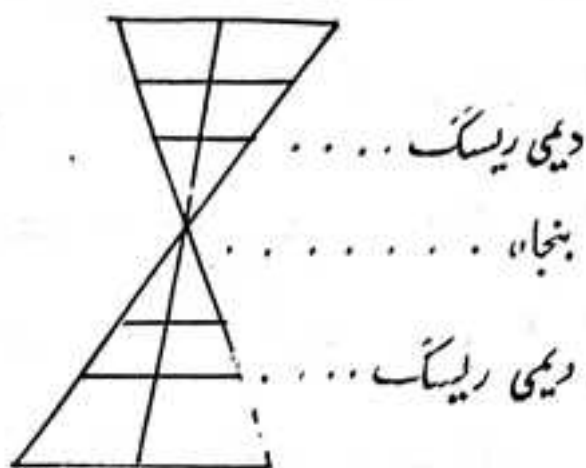
لیب و بندات جوش بیت کہ دو مردم کہ لیب
 نذنت - پیش دست ہا بیت کہ یک -

نبرا، و سرا گڈگ و ایر کنت ، ایشی جواب و دو
 مردم نمبر ۲ و جاگہ و جوابی کلات بندیت ، یکے اگر نامے
 گڈگ زوریت تہ دگرے سنگ یا دگہ چیزے کشین کنت
 کہ ایشاں پہرہ آرگ ارزاں بہ بیت - پیش دست کہ
 دوہی گڈگ و دگہ بندے و ایر کنت تہ مقابل و
 لیب گر زیاست بیچار و رند ہنچوشیں بندے دگرچیت
 عاقبت و پیش گامی ارزاں بہ بیت - بند ہا جاگہ ننت
 دو کشک گوں یکدگر و جیت بنت - نون کہ دوہیں لیب
 ہشیاری و شیواری دست و دانکال ایر کنت تہ
 کنگ و پد کنگ و باری بیت -

نہہ گڈگ نکش ۽ بندال کہ لیکنگ بہ بیت تہ کل ۲۶
 انت ہر دو لیبی کہ نہہ نہہ گڈگ ایہ کناں دگر ۱۸ بند
 سرکیت کہ اے ہژدہ (MOVEMENT) بزاں سُرگ
 ترگ ۽ پکار گنت - لیب گر ہنچو دیم ۽ روت یا پشت
 کثرت کہ آں وقی دانگاں یک : یک تہجگیں کٹکے
 کتارو ریگ بکنت ہر جاگہ کہ لیبی کتار یا ریگ ۶ ہر
 کٹکا سوب کنت آہنی بزاں یک کلائے ٹماہینت
 آں وقی دل ۽ میل ۽ دیم پدیمیں لیبی ۽ یک دانگے ٹری
 خاصیں یا اہیں بندے ۽ زدریت چوش آہنی ۽ دیم ۶ لیب
 دیپانی نزدیت - آں قدرتا شہ دگر بندے ۽ گڈگ
 تیلانک دیاں ہے ہورگیں جاہے پھر کٹکا کاریت
 پیش دستیں لیب گر ۽ وار رسیت آں بیچار کنت
 ہے راہ ۽ بند کٹکا وقی دانگے ۽ را پیش کثرت
 ہر یک لیبی ۽ نہہ گڈگی ۽ اے نکش ۽ مستریں چہ
 ہمیش بیت کہ آں یک ہنچوشیں ٹککیں ذیپانی کلائے

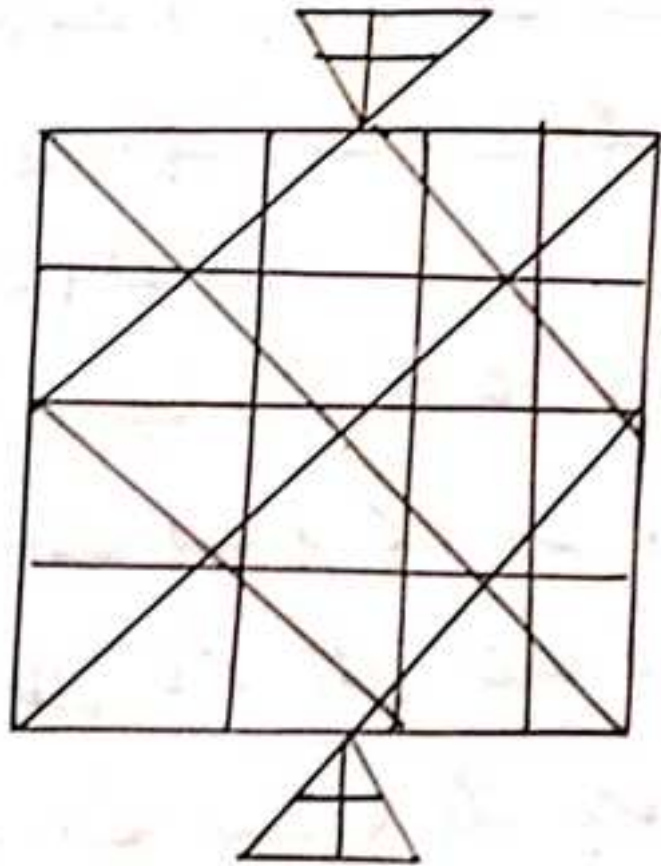
بازست کہ یک گڈگے ۽ پیش گنزگ ۽ ہم کتار جوڑ
 : بیت اد پر کنزیگ ۽ ہم کتار بہ ہیئت ایڈول یب
 ہر حرکت ۽ (MOVEMENT) دیم داریں یبی ۽ یک کشین
 دانگے ۽ گرفت کنت وارت یا کہ دوئیں نیمگاں وقی دانگاں
 پنچو کایت جم کت کہ دومی یب یب ۽ حرکت کنگ
 راہ بہ بیت یب ۽ ہمالیہ بارت کہ آل دیم پہ دیمیں
 مردم ۽ حرکت دسرپ ۽ جپت بکنت او گیش مچکیں
 یکانی سر ۽ کتار وریگ جوڑ بکنت - چوش آل زوت وقی
 مقابلیں یب گر ۽ گڈگاں وارت آہنی دو بندی کتار ۽
 دیم ۽ آل گس داشت نہ کنت کہ آہنی ۽ ہے رنگیں کتارے
 نہ شاعتگ - بے ایداں اے ہر گوشگ لوٹیت کہ کتار
 جوڑ کنگا سوب کنوکیں مردم پچبر وقی دیم پدیمیں یبی ۽
 جوڑیں کتار یا رلیگ ۽ پردشت او دانگے زوت نہ کنت
 نہ گڈگی ۽ دگر رنگے ۽ گشت "سرگوز" الیشی ۽
 رڈگی دگ ۽ "شیہن ترپ دی گشت - اے یب ۽

فاطر ء نمش چوش، بوڑ کنک بین۔

اے یب ء کنار بوڑ نہ کناں بکن پیش دسنا کونک
 کہ دتی کہیں گدگاں نہہ بندی سرء ایر کنت تہ پیش دست
 و پد دست ء گدگانی ریگ ء رندا یوک ء یک بنیا
 لوگے پشت پکیت کہ پیش دستی کنوکیں یب گر دتی
 سے دیم دمی دانگاں یکے ء را بنجا ء دیا کنت اد
 دومی یب گرہے دانگ ء سرگوز کنت دتی دشمن ء
 جبیل ء ماں دنت - ارج ایشی رند زوریں " جنگ " یا
 مقابلہ بنا بیت اد ایماں بچار بیت کہ کجام دانگ پھر بزرگ
 بہ بیت او کجانی ء جنگ ء پر ء میلانک دیگ دیت

امرہ ہا دانگ کہ آن بازیکہ مزن ارزش انت آء
 یب گر پهریزنت - ہا یب گر کہ شہ دانگان قدر ارزش
 اد "وگان" قدر ء نابلدونا سرید انت آں مدام باوت۔
 ہنہ گدگی سرگوز ء ابید ہنرہ گدگی سرگوز ہم ہے ذائیں
 یبے کہ کہیں شایت و پراہیں پھوڑ و پناار ء ، اے رنگ
 کنگ زندگ بنت۔

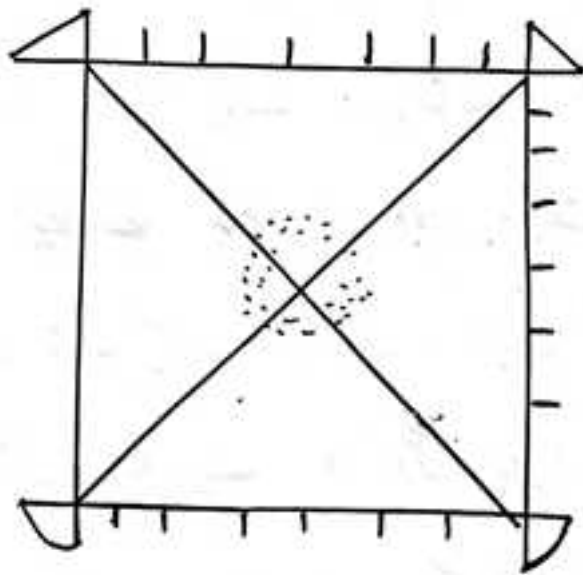

بوجستان و روکی پہنات ء ہے رنگیں یک دگر یبے
 کفنت۔ ایشی ہم دوکس یب کنت ، اے یب وتی ہنڈ

پہ وہ ڈر ءِ یک گرائیں یسے۔ اے یک کم چہل لوگ بنت
 اد نیام ءِ چیزے بنجاہ ہوزنگ انت ایشی لیب ءِ ہم
 ہر مردم ہژدہ کرڈو بزائ دانگ زوریت کہ آں شہ یک
 دگر ءِ رنگ و بھیر ءِ جتا بنت۔ اے لیب ءِ پہ
 اٹکل یگدگر ءِ دانگ جنگ و کشک بنت۔ ہر دانگ
 کہ یک لوگ یا بنجاہ ہے ءِ سرا ایہ کنگ بیت آہنی ءِ
 پشتی بنجاہ ہوگ یہ دیگ بیت۔ ہے جنگ ءِ ہر کرڈ
 دانگ کہ کٹنت آں بادنت۔

یک ہمیں رنگیں یسے ءِ را بلوچستان ءِ روٹکی بہر
 "چونگ" گشت۔ اے لیب ہم یک نقشہ ءِ رنگ ءِ
 بیت کہ کماگد یا مقال یا کہ ڈڈیں ہندے ءِ یک رنگ
 و لیب کنگ بیت۔ اے لیب ءِ لوگ بزائ بنجاہ چوش
 بنت کہ دو کشک ءِ ہوار بیتگیں ہند ءِ ارزش انت دی
 تاکدیم ءِ اے لیب ءِ پوہ کنگ ءِ نکش پیدارگ بیت
 اے لیب ءِ خاطر ءِ جار ما کہ ہرنج دانگ کشک

یا مجولی (بھیڑی) زدنٹ او لیب گر دو بہراں بہر بنت
 ہر لوگ یا بنماہ ء دو لیب گر بنت او دریں لیب
 گرانی کٹنگ یا دانگ یک ڈول ء بسکنت ء اے لیب
 گرچہ کیرم بورڈ ء یسی ء دق ہمراہ ء کک ء کفنت ۔

بزاں بندیں لوکان درگہ ء پر وق سنگت ء پابخ کلنت پے
 دیم پدیم ء موہ نہ دینت کہ آن دانگ ء حرکت ء
 پ بزورنت ۔ اگر ہشتیں دوارانی گریگ و چک کنگ ء
 لیب گر ہراد بیتگ تہ " ہشت تیرے " جوڑ بیت ۔ اگر
 پک بوتنت تہ یک چونکے ٹہیت اہج ایشاں کتر جتا لیکھگ
 بیت ہر چنکس انت ہانکس تیر زانگ بنت ۔

کُشک ءِ کہ پچار بیتگ تہ مناسب انت کہ کُشکان
 یبے ءِ ایداں تراگ ءِ بہ کپاں کہ اے فیب ءِ ہم چونکہ
 گُشت۔ اے یب بازاراں انت۔ دو یبی نذنت یک
 چار چو بگیں یکے کُشت کہ آہنی ہر یک ءِ دراجی یک
 گدست بہ بیت۔ نوں ہر یبی چار دانگ کُشک ہورکن
 ہے ہشتیں کُشک ءِ را یک "چنک" گُشت۔ چنک ءِ
 پُھر کناں ہے لیکائے نیام ءِ دور دینت۔ اگر دریں کُشک
 چپی ویم بکپنت تہ "پک" انت، یب گر ءِ بادانت، ہم
 ءِ یبی چار دانگ زوریت او دگہ چار باد یوکیں مردم ہوارکت
 اگر کل راست کپنت تہ یب کنوک کہ چنکے دور دانگ
 کُتہ گنت آں چار زوریت او دومی ءِ راجار کُشک دگہ
 ہوار کنگی بیت بے اگر چار چک بوت چار پک بوتنت تہ
 اے یک چونکہ یب گر ءِ رضا انت کہ آں دو دانگ
 بزوریت یا کہ یک دارعائے رضا بہ بیت، بے اگر دومی
 وار ءِ ہم چار کُشک چک زبنت تہ گدھواں آہنی ءِ چار

دانگ۔ کتہ نامیں پاک بنت تہ دیم پیم ہ ییبی ع
 راجے ور یا حق رسیت کہ آں دو دانگ بزوریت یا دگر
 دارے کہنت۔ ایب ع تھا گیش تر چوش بیت کہ چار
 ع متر چاک پک بنت۔ یا گیش تہ اسے ڈول ع کس ع تہ
 کتہ۔ اور ہا ییب ع کہ چنک دور داتہ آں رومی چنکے
 در نہ نت۔ دومی چنک ہ راہ بند ریم پینی ییبی ع گنت
 وکڑدے جاگہاں کشک ع ہل ع بھیدی یا نائے گڈگ ہم
 اسے ییب ع کار مرزکناں۔

ہڈاں ہڈکی : بلوچی ہ شپ ماہکانین یبان ریگ ع ہڈاں
 ہڈکی یا ہڈاں پلشکی یک باز دلچسپ و دلگوش و گور کنوکیں
 یسے ع بیدچہ ماہکانین شپ ع دگر دہر کرت نہ کناں۔
 ہڈے ع اسے ییب ع یک داہجے ع اردگر جاگہاں جتائیں
 رنگے ع ییب کناں بے ایشی بن لیکا ہے یکیں مہرات
 کہ مردم چم، گوش ہ سرجمیں دلگوشی ع اسے ییب ع

ہار بندت بنان کہ آپوش مکنت ات ب و باج برت
بنان اوراں کہ بیبی لیکھ عہ پورا بنت ات لیب و خالو
دو ٹولی بنت او ہر یک ٹولی ہر یک کاشے بیت برکت
رندیک ہڈے زورگ بیت کہ اے ہڈے اسپیت ہ
بیت - ہا ڈلہ کہ آن لیب کنگی انت آن ہوش گورن
شیوار بیت ادشتیت ، پنچو چپاں کہ ہری ہے ہڈور
دیگ بہ بیت آن ایشی درگیجگ و برونت نول کاش
آیاں ، گوہ و رنگ و یک ، دو سٹے و توار و شیوارکت
او ہڈے دست و دراجی ہ زور و چکلی دنت - گوں
ہڈے چکلی و لیب کنوکیں ڈل دوگانہ کنت او ورا ہا
حدر جاگہاں رینیت کہ ہا ہڈے کپتہ ، گوں لیب گریں ٹولی و
دومی ٹولی کہ آہنی کماش و ہڈے دور داتہ ہم رب کنت
ہا لیبی کہ آن لیب و انت اے سجد و کنت کہ ہڈے
در بیجنت و گپ چہ شہ ہے حد و در بکنزنت او پتر
لیبی کوشش و بنت کہ ہڈے و آن بگنت

اد بزورنت جبر ہر سے ات یا در بزورنت -

اگر یسبی ء ہڈ دلیت آن وقی جنہ ء سنگتاں ہم حال

نہ رنت کہ ہر مبینہ دیم پدیمیں ڈل ء یسبی ء گوشس ء

بکھیت اد ہڈ شہ دست ء ننگ ہ بیت - آن بے توار ء

شہ یسبی آنی بھی ء یک کتر ء بر آن بیت فوں کہ

گذیت آن شہ یسبی آنی چیرا درشتہ یک وار ء رُوب

کت رنا یب ء پتر ء رینیت اد اسے ڈول بازی

ء کیت - بے اگر شہ ہڈ ء گزدرکیں یسبی ء رو ء یا اشاپٹ

دیم ہر دیمیں یسبی ڈل ء کسے ء مارت کہ پلاں یسبی ء

ہڈ جینگ یا کہ ہڈ ء گزگا انت اد گواہ نہ کنت تہ آن

بے یسبی ء رند ء گرنت اد ہنچو کہ یسبی ہڈ ء زوریت بجا

ہ یب ء پتر ء جہ جنت آن سے یسبی ء گردار کنت

اڑا یب ء پتر ء دیر دارنت او وقی دریں دس ء

کار بندت کہ آن شہ ہے یسبی ء ہڈ ہڈ پلنت اگر یب

اگر یب کنوکیں ڈل ء باسکے ء ہڈ نہ دلیت او دگر یسبی ء

زُرت تہ آں زور ء یک نہر و گے جنت اے نہر و گے
 ہیر ء نشان انت کہ لیب کنوکیں ٹولی ء بدل ء ہڈ
 دیم پدیمیں ڈل ء چتہ شہ پویشیں لیبی ء ہڈ پنگ
 بیت۔ چشیں وہد ء ہڈ کماش ء گور ء رینگ بیت اوہما
 لیب کنوک کہ آیاں لیب ء پتر داشتہ آں ہڈ ء شومار
 رُعب کناں او ہمایاں کہ ہڈ نہ دیستہ آں پتر ء دلگوش بت
 ہڈاں ہڈوکی ء دوی رنگ چوش انت کہ ہڈ ء یک مردے
 منصف بیت چکل دنت او دگہ کلیں لیبی رُعب کناں ہڈ
 درگیجگ ء رونت اگر ہڈ کے ء دیست تہ اندگہ کل
 پم بنت آہنی راہ ء بندت آٹراگدار کنت کہ ہڈ ء پم
 بگرت ہر یکے ء ہے جہد بیت کہ ہڈ آہنی دست ء
 بہ ایت او آں ہڈ ء تاں منصف ء یارت سرکبت۔
 ایٹی ء پایدگ چے انت۔ ہما لیبی کہ ہڈ ء زوریت کارت
 سرکنت آں دیتری لیب ء منصف بیت او ہڈ ء چکل دنت۔
 اے باز ویشیں لیبے کہ مردم ء راسک شیواری ورژن

دنت تہا ریں شپ ۽ وہ ۽ ، سنگ وڈل یا ریک ۽
 ہا ہڈے ۽ درگبگ ارزائیں کارے نہ انت ایسی وقتی چم
 گوش او ہوش ۽ درسیں واک ۽ ہما درگت ۽ کار بدنت
 کہ ہڈ دور دیگ بیت آن ایسی نہ چارنت کہ منصف ۽
 دست ۽ چنگلی کجام پلو ۽ انت - آن ایسی خیال ۽ دارنت
 کہ ہڈ ۽ کنگ ۽ توار کجام کنڈو کجام جاگہ انت ہنچوشیں
 روشنا چیں ایسی۔ است کہ آن چنگلی ۽ درگت ۽ ہڈ ۽ گذیت
 کہ جوں تاب ۽ روکا انت او کجام حد ۽ کنگی انت آڑا
 ہینکس دوری ۽ ہم اندازہ و اٹکل ۽ کلی کسیت -

برے برے چوش بیت کہ منصف یب گراں روڈیگ
 ہڈ ۽ داریت و سنگ پھوڈے چنگلی کنت یب گر ہمیشی
 دُوب ۽ کپنت بلے ہما وہد ۽ بیت کہ ایسی دو ڈوں بہ بنت
 او کماش پتر ۽ ایسی آئی بالہ بند بہ بیت - اے ڈولیں وہد ۽
 آن ایسی آن سنگ ۽ پشت ۽ تاچینت او ہڈ ۽ چہ
 دن مہراں یکے ۽ دست ۽ دنت آن ہم ہڈ ۽ شولانڈ

روت ادیب ۽ کنگ ۽ جار ۽ شوہاز جاہ ۽ لغو کنت
 اے لیب ۽ کنگ ۽ خاطر ۽ کدی کدی لیبی یک رنگیں
 دو ہڈ ہم زورنت بے ہاں کس کہ منصف انت آل لیب ۽
 ہڈ ۽ پہچہ کاریت ادکیل و کلپی ۽ ماریت۔

مردم یا کوتاشی

مردم او اسپ ۽ تاج یک ہم ۽
 انت۔ کلین مردم کہ آن تگ ۽ بہر کنت یا کہ اسپ ایال
 یک کشکے ۽ سرا یک ریگ ۽ اوشتارینگ بیت یک
 مردے ۽ تگ و تاج ۽ حد ۽ اوشتارینت، آٹرا چارے
 یا بیرکے دست ۽ بیت، منصف ۽ دست ۽ ہم بیرکے
 بیت کہ آن یک دوسٹے ۽ لیکھ ۽ بیرک ۽ سرینیت
 تگ بانید کنت ہر کس اکیت یا ببادنت اے سہرانت
 کہ آن ۽ حد ۽ مردم ۽ گورا ساری ترسربیت او بیرکے
 زوریت۔

نیزہ بازی۔ اے لیب ہم لشکرداری و فوجی پکارے

ہماری مطبوعات

نمبر شمار	نام کتاب	مصنف کا نام	قیمت
۱-	جوانال حصہ اول	عطا شاہ	۳ / ۵۰
۲-	جوانال حصہ دوم	میر گلزار خان مری	۲۸ / ۰۰
۳-	بلوچستان کی کہانی شاعروں کی زبانی	میر گل خان نصیر	۱۵ / ۰۰
۴-	بلوچی رزمیہ شاعری	میر گل خان نصیر	۴۵ / ۰۰
۵-	بلوچی عشقیہ شاعری	میر گل خان نصیر	۴۵ / ۰۰
۶-	صحافت وادی	کمال الدین احمد	۳۰ / ۰۰
۷-	آئینہ خاران	عبدالقادر اثیر	۲۰ / ۰۰
۸-	پریلوں کی کہانیاں	ترجمہ عبدالغفار ندیم	۲ / ۰۰
۹-	بلوچی عشقیہ کہانیاں	ترجمہ عبدالغفار ندیم	۲ / ۰۰
۱۰-	قدیم بلوچی کہانیاں	ترجمہ عبدالغفار ندیم	۲ / ۰۰
۱۱-	بلوچستان میں فارسی شاعری	ڈاکٹر انعام الحق کورٹ	۶ / ۰۰
۱۲-	جوہر معظم	گل محمد ناطق مکرانی	۳ / ۵۰
۱۳-	دیوان علیم	علیم احمد علیمی	۶ / ۰۰
۱۴-	سرست بلوچستان	ذکیہ سردار خان	۶ / ۰۰
۱۵-	لہ و گراناز (اردو انگریزی)	بشیر احمد بلوچ	۱ / ۲۵
۱۶-	بلوچستان ما قبل تاریخ	ملک محمد سعید دہوار	۷ / ۰۰
۱۷-	نعمہ کوہسار	عبدالرحمن غور	۲ / ۵۰
۱۸-	بلوچی گرامر	میجر مولکر ترجمہ محمد بیگ بلوچ	۲ / ۰۰

بلوچ ایڈمی کوئٹہ